

ΞΕΣΚΕΠΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΕΠΛΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

«Όσοι μηχανεύονται περίπλοκα εταιρικά οικοδομήματα με πρόθεση την κατάχρηση της προστασίας που παρέχεται με την περιορισμένη ευθύνη, θα πρέπει πάντοτε να έχουν υπ' όψη τους πως όταν οι προθέσεις δεν είναι έντιμες, το Δικαστήριο θα αναμειχθεί.»

Του Μιχάλη Μουσιούττα

Όταν το Δικαστήριο διατάζει τους διευθυντές, μετόχους ή πραγματικούς ιδιοκτήτες μιας εταιρείας όπως λογοδοτήσουν για την ανάμειξη τους και/ή το ρόλο τους, σε σχέση με υποχρεώσεις ή πράξεις ενός νομικού προσώπου, αυτό είναι γνωστό ως το ξεσκεπάσμα του εταιρικού πέπλου. Υπό κανονικές συνθήκες, μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για τα χρέη που δημιουργούνται και είναι και ο αποκλειστικός δικαιούχος των πιστώσεων που της οφείλονται.

Για παράδειγμα, στην υπόθεση Dublin County Council V Elton Homes Limited το Δικαστήριο εξέδωσε απαγορευτικό διάταγμα ενάντια στους διευθυντές της εταιρείας καθώς επίσης και στην ίδια την εταιρεία.

Στις χώρες όπου εφαρμόζεται το Κοινοδίκαιο, αυτή η νομική αρχή συνήθως ισχύει, αλλά σε εξαιρετικές περιπτώσεις η περιορισμένη ευθύνη αυτών που προωθούν τις εργασίες της εταιρείας και/ή των ατόμων που σχετίζονται με αυτή, δυνατό να παραμερισθεί προς όφελος όσων έχουν υποστεί ζημιά ως αποτέλεσμα των πράξεων του νομικού προσώπου στις οποίες, ουσιαστικά, προέβησαν οι διευθυντές ή αυτοί που προωθούσαν τις εργασίες και/ή οι πραγματικοί ιδιοκτήτες.

Ένα απλό παράδειγμα θα ήταν η περίπτωση όπου ένας επιχειρηματίας, ο οποίος εργάζεται στην επιχείρηση, αρχικά υπογράφει μια

συμφωνία με την οποία αναλαμβάνει να μην ανταγωνιστεί την εταιρεία, αλλά έπειτα, αποφασίζει τη σύσταση νέας εταιρείας, άμεσα ανταγωνιστικής με αυτή στην οποία εργάζεται. Στην ουσία, είναι η εταιρεία και όχι το άτομο που ανταγωνίζεται. Είναι όμως πιθανόν το Δικαστήριο να αποφασίσει πως η νέοςυσταθείσα εταιρεία είναι απλά ψεύτικη και δόλια δίδοντας στην υφιστάμενη εταιρεία το δικαίωμα να προχωρήσει με νομικά μέτρα ενάντια στο άτομο που ευρίσκεται πίσω από αυτή, για ρήξη της μεταξύ τους συμφωνίας.

Το Δικαστήριο πιθανόν να κοιτάξει πίσω από την «πλασματική νομική οντότητα» με απώτερο σκοπό να αποκαλύψει την πραγματική εικόνα.

Το ξεσκεπάσμα του πέπλου της εταιρικής προστασίας δεν είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο ένας διευθυντής ή αξιωματούχος ενός οργανισμού μπορεί να καταστεί υπεύθυνος για τις πράξεις της εταιρείας. Η ευθύνη μπορεί να προσδιορισθεί με συμβατικές θεωρίες του νόμου των συμβάσεων, της αντιπροσώπευσης ή της αμέλειας. Για παράδειγμα, σε περιπτώσεις όπου ένας διευθυντής ή αξιωματούχος, ο οποίος ενεργεί εκ μέρους της εταιρείας, προσωπικά διαπράττει αμέλεια, αυτός ο ίδιος από κοινού με την εταιρεία είναι συνυπεύθυνοι και είναι αχρείαστο να εγερθεί θέμα ξεσκεπάσματος του πέπλου της εταιρικής προστασίας. Η θεωρία συχνά εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου υπάρχει ευθύνη, αλλά η εταιρεία τελεί σε διάλυση.

Η υπόθεση- σταθμός Salomon V Salomon & Co, θεμελίωσε την αρχή τη ξέχωρης νομικής οντότητας που έχει μια εταιρεία. Ότι,

δηλαδή, η εταιρεία, από τη στιγμή της σύστασης της, είναι δικαιωματικά, νομικό πρόσωπο και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή οντότητα από τα μέλη της. Το Δικαστήριο, όμως, σε αυτή την περίπτωση αναγνώρισε ότι δυνατόν να υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα δικαστήρια θα πρέπει να ξεφεύγουν από την αρχή της ξέχωρης νομικής προσωπικότητας, δηλώνοντας πως η νομική αρχή θα τυγχάνει εφαρμογής νοουμένου ότι δεν υπάρχει «δόλος και αντιπροσώπευση» και νοουμένου ότι η εταιρεία είναι πραγματική και όχι πλασματική ή στηριζόμενη σε «μύθο».

Γενικά το Δικαστήριο εμφανίζεται να ξεσκεπάζει το πέπλο της εταιρικής προστασίας εάν μια υπόθεση εμπίπτει σε μια από τις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Όταν από τα γεγονότα προκύπτει σχέση αντιπροσώπευσης.
- Όταν η εταιρεία χρησιμοποιείται ως μηχανισμός για αποφυγή των νομικών υποχρεώσεων.
- Σε περιπτώσεις ομίλου εταιρειών, όταν είναι δίκαιο από τα γεγονότα, όπως οι εταιρείες εντός του ομίλου θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μια οικονομική οντότητα, και
- Όταν το πέπλο της εταιρικής προστασίας ξεσκεπάζεται για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με δικαστικό διάταγμα.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το Δικαστήριο έχει εξασκήσει αυτή του τη δυνατότητα και έχει ξεσκεπάσει το πέπλο της εταιρικής προστασίας, εκδίδοντας διάταγμα εναντίον των διευθυντών ή αυτών που ελέγχουν την εταιρεία, καθώς επίσης και εναντίον της ίδιας της εταιρείας.

Για παράδειγμα, στην υπόθεση Dublin County Council V Elton Homes Limited το Δικαστήριο εξέδωσε απαγορευτικό διάταγμα ενάντια στους διευθυντές της εταιρείας καθώς επίσης και στην ίδια την εταιρεία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Είναι προφανές από τη νομολογία που σχετίζεται με το θέμα αυτό, ότι τα δικαστήρια εμφανίζονται πρόθυμα να επιβεβαιώσουν την αρχή στην υπόθεση Salomon σε ότι αφορά τον Περί Εταιρειών Νόμο και ότι η ξεχωριστή νομική προσωπικότητα μιας εταιρείας δε θα παραγνωρίζεται με ευκολία.

Παρ' όλα ταύτα, όσοι μηχανεύονται περίπλοκα εταιρικά οικοδομήματα με πρόθεση την κατάχρηση της προστασίας που παρέχεται με την περιορισμένη ευθύνη, θα πρέπει πάντοτε να έχουν υπ' όψη τους πως όταν οι προθέσεις δεν είναι έντιμες, το Δικαστήριο θα αναμειχθεί.

Ο Μιχάλης Μουσιούππας είναι Δικηγόρος και Διευθυντής της CRI Group Ltd, www.crigroup.com.cy, που ειδικεύεται σε όλες τις πτυχές της Προσωπικής Αφερεγγυότητας και Εταιρικών Αναδιοργανώσεων.